

Prima instanță - (Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani) V. Boico

Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) A. Panov, M. Anton, V. Buhnaci

ÎN C H E I E R E

30 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului,
judecători

Ala Cobăneanu
Luiza Gafton
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de Mișcoi Simion și Mișcoi Zinaida, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de Mișcoi Zinaida împotriva Ministerului Justiției privind contestarea actului administrativ, încasarea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 februarie 2018, prin care a fost respins apelul declarat de Mișcoi Simion și Mișcoi Zinaida și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 16 martie 2017 și a încheierii Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2017, prin care s-a respins propunerea de recuzare înaintată de Mișcoi Simion,

c o n s t a ț ă :

La 05 februarie 2010, Mișcoi Zinaida s-a adresat în instanța de judecată cu cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției solicitând anularea actului nr. 03/2795 din 29 decembrie 2009, încasarea prejudiciului material în mărime de 200 000 de lei și încasarea prejudiciului moral în mărime de 10 milioane de lei.

În motivarea acțiunii reclamantul a relatat că la 01 decembrie 2009 în adresa Ministrului Justiției, a fost înaintată cerere prealabilă în temeiul art.14 din Legea contenciosului administrativ, cu privire la retrocedarea tuturor bunurilor și valorilor patrimoniale sustrase ilegal din apartamentul nr. XXX, situat pe bd. XXX, XXX, mun. Chișinău la 12 octombrie 1999 de executorul judecătoresc Ion Gribineț și alți executori judecătorești cu concursul judecătorului Victor Pruteanu, prin instalarea sa abuzivă în apartamentul sus-nominalizat, ulterior vândut.

Reclamantul susține că la acel moment nu exista nici o hotărâre irevocabilă de evacuare, deoarece încheierea Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău la 12 octombrie 1999 a fost contestată cu recurs la Tribunalul mun. Chișinău.

Instalarea judecătorului Victor Pruteanu în apartamentul nr. XXX din bd. XXX XXX, mun. Chișinău a avut loc în mod ilegal, iar copii minori: XXX, XXX și XXX au fost scoși din locuință în stradă, prin aplicarea violenței și reprimării. Printr-un demers fals al Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului a Preturii sect. Ciocana, mun. Chișinău, copiii au fost internați la Spitalul Clinic de Copii din str. S. Lazo 1, unde în aceeași zi au fost luați de către părinți.

Mișcoi Zinaida relevă că în cererea prealabilă din 01 decembrie 2009, a comunicat despre evacuarea ilicită. Începând cu 12 octombrie 1999 până în prezent au fost scrise numeroase petiții în adresa Judecătoriei sect. Ciocana, mun. Chișinău, prin intermediul Misiunii OSCSE Moldova, Parlamentului Republicii Moldova, Comisiei pentru Problemele Femeii și ale Copilului pe lângă Președintele Republicii Moldova, Ministerului Justiției, Procuraturii Generale și altor instanțe de resort, pentru eliberarea actului de ridicare a bunurilor sustrase din apartament.

Ministerul Justiției a tergiversat dilema abordată în vederea omiterii termenului de prescripție de trei ani, împlinit la 12 octombrie 2002, iar copia actului incomplet a fost transmis abia la 25 octombrie 2002, bunurile sustrase dispărând în mod misterios.

Reclamanta consideră că bunurile din locuință și banii în sumă de 2000 dolari SUA au dispărut odată cu efectuarea evacuării ilicite în lipsa sa și a soțului.

La 12 octombrie 1999, se aflau în instanța de judecată unde au fost încuiați sub lacăt de judecător, iar Ilie Sagin, de la Compania „Teleradio-Moldova” a fost dat afară din ședința publică deschisă, pentru admiterea unor derogări grave de la legislația în vigoare. Ulterior, Consiliul Superior al Magistraturii la examinarea petițiilor și interpelărilor parlamentare a oferit un răspuns dubios, conform căruia copii familiei Mișcoi au fost transportați la Spitalul Clinic de Copii nr.1, deoarece, ei au fost abandonați de părinți în timpul evacuării, fapt confirmat prin prezența sa și a soțului în ședința de judecată la 12 octombrie 1999.

Mișcoi Zinaida menționează că timp de 10 ani nu este soluționată problema de retrocedare a banilor în sumă de 2000 dolari SUA și a bunurilor sustrase din locuință, în sumă de 200 000 de lei, copii minori fiind hărțuiți, iar soțul a devenit grav bolnav.

Pentru suferințele fizice, psihice și morale suportate timp de 10 ani, reclamanta consideră că Ministerul Justiției urmează să îi achite 10 milioane de lei cu titlu de prejudiciul moral.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 martie 2010, procesul civil în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Mișcoi Zinaida împotriva Ministerului Justiției cu privire la contestarea răspunsului, repararea prejudiciului material și moral s-a încetat în partea cerinței privind contestarea scrisorii Ministerului Justiției nr.03/2795 din 29 decembrie 2009.

Totodată, cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de Mișcoi Zinaida împotriva Ministerul Justiției cu privire la încasarea prejudiciului material și moral s-a strămutat la Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău, pentru examinare în fond.

Prin încheierea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 28 iulie 2010, a fost suspendată examinarea cererii de chemare în judecată înaintată de Mișcoi Zinaida, până la examinarea recursului împotriva Deciziei Curții de Apel din 23 iunie 2010.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție 20 iulie 2011, s-a respins recursul declarat de Mișcoi Zinaida și s-a menținut încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 martie 2010, prin care procesul în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de Mișcoi Zinaida împotriva Ministerul Justiției cu privire la contestarea răspunsului, repararea prejudiciului material și moral s-a contestat în partea cerinței privind contestarea scrisorii Ministerului Justiției.

Prin încheierea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 23 noiembrie 2011, cererea de chemare în judecată înaintată de Mișcoi Zinaida împotriva Ministerului Justiției privind contestarea actului administrativ, a fost scoasă de pe rol.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 14 februarie 2013, a fost casată încheierea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 23 noiembrie 2011 și restituită cauza în aceeași instanță de judecată, pentru examinarea fondului cauzei.

Ulterior, în cadrul ședinței de judecată din 10 iunie 2014, reclamanții Mișcoi Simion și Mișcoi Zinaida au înaintat cerere de chemare în judecată suplimentară împotriva Ministerului Justiției, intervenient principal Ministerul Finanțelor, prin care solicitat admiterea cererii de chemare în judecată, repararea prejudiciului material din contul Ministerului Justiției în sumă de 200 000 de lei și 2000 dolari SUA în beneficiul familiei Mișcoi Simion și Mișcoi Zinaida, pentru suferințele fizice, psihice și morale, cauzate cu rea-credință și repararea prejudiciului moral din contul Ministerului Justiției, în sumă de 10 milioane de lei în beneficiul familiei Mișcoi Simion și Mișcoi Zinaida, pentru suferințele fizice, psihice și morale, cauzate cu rea-credință și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 16 martie 2017, acțiunea înaintată de Mișcoi Simion și Mișcoi Zinaida, a fost respinsă.

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a constatat că prin răspunsul nr.02/1169 din 17 aprilie 2000, Ministerul Justiției a informat reclamanții despre continuarea executării hotărârii judecătorești, fiindu-le acordat termen pentru executare benevolă. Deoarece, în termenul indicat reclamanții nu au eliberat apartamentul dat și până la ora stabilită pentru executarea silită a hotărârii, ultimii nu au prezentat executorului judecătoresc nici un document care ar putea suspenda executarea hotărârii Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 20 aprilie 1999 a fost efectuată executarea silită. Ulterior, apartamentul a fost primit prin act de Regia Locativ Comunală a mun. Chișinău, iar bunurile ridicate, au fost înscrise și transmise spre păstrare la depozitul bazei de producere a Regiei Locative Ciocana, potrivit actului din 12 octombrie 1999.

La fel, legalitatea acțiunilor executorului judecătoresc din cadrul procedurii de executare a hotărârii Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 20 aprilie 1999, nu au fost contestate de către reclamanți.

Referitor la pretenția privind încasarea prejudiciului moral instanța a constatat că boala de care suferă reclamantul Mișcoi Simion, nu s-a acutizat din cauza stărilor emoționale în perioada evacuării, acesta fiind o boală care apare din cauza altor factori și astfel, nu există o legătură causală directă ce ar putea fi apreciată ca dovadă a apariției unor obligațiuni din partea statului de a recupera un astfel de prejudiciu.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 07 aprilie 2017, Mișcoi Simion și Mișcoi Zinaida au depus apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 16 martie 2017, solicitând instanței casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 22 februarie 2018, a fost respins apelul declarat de Mișcoi Simion și Mișcoi Zinaida și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 16 martie 2017.

La 19 martie 2018, Mișcoi Simion și Mișcoi Zinaida au declarat recurs nemotivat împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 februarie 2018 și a hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 16 martie 2017 și a încheierii Curții de Apel

Chișinău din 23 noiembrie 2017, prin care s-a respins propunerea de recuzare înaintată de Mișcoi Simion, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârilor instanțelor ierarhic inferioare și admiterea integrală cererii de chemare în judecată.

La 30 martie 2018, au depus recurs motivat.

În motivare, au indicat că atât instanța de apel cât și instanța de fond au adoptat o decizie neîntemeiată, deoarece, au aplicat eronat normele de drept material și procedural, nu a constatat corect toate circumstanțele pricinii și nu au verificat autenticitatea textului.

În cadrul examinării apelului instanța de apel, nu a respectat cerințele esențiale față de actul de justiție, temeinicia și legalitatea circumstanțelor importante pentru soluționarea cauzei, nu au fost constatate pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, pe care instanțele investite cu judecarea fondului le-au considerat constatate.

Argumentele instanței de apel nu au fost dovedite cu probe veridice și suficiente, conform art.117, 118, 121, 130 și 137 din Codul de procedură civilă.

Recurenții relevă că pe parcursul examinării cauzei, instanțele au comis încălcări a legii procesul-civile, ignorând probele și expunerile în motivarea hotărârilor, iar faptele descrise nu corespund realității.

În opinia recurenților, concluziile instanței de apel sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei.

Totodată, recurenții susțin că decizia instanței de apel este neîntemeiată, deoarece la examinarea apelului au participat judecători care au fost neobiectivi și nepărtinitori, neîntemeiat fiind respinsă recuzare judecătorului Ana Panov, dat fiind faptul că judecătorul respectiv a participat anetrior într-o cauză conexă înaintată de Mișcoi Simion și Mișcoi Zinaida împotriva Ministerul Justiției.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 22 februarie 2018.

Conform art.434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Cererea de recurs a fost declarată la 19 martie 2018, respectiv în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încalcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acest este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Mișcoi Simion și Mișcoi Zinaida nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul

de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

Cu referire la contestarea cu recurs a încheierii Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2017, prin care s-a respins propunerea de recuzare înaintată de Mișcoi Simion judecătorului, Curții de Apel Chișinău, Ana Panov, completul menționează că :

În conformitate cu art.426 alin.(1) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se depune și se examinează în modul stabilit de prezentul capitol, cu excepțiile stabilite de prezenta secțiune.

În conformitate cu art. 429 alin. (2) și (3) Cod de procedură civilă, încheierile date în apel pot fi atacate cu recurs numai o dată cu decizia, cu excepția cazurilor când, potrivit legii, pot fi atacate separat cu recurs și când încheierea face imposibilă desfășurarea de mai departe a procesului. Recursul împotriva deciziei se consideră declarat și împotriva încheierilor, chiar dacă acestea au fost emise după pronunțarea hotărârii atacate cu recurs.

Astfel, Colegiul reține că potrivit normelor de drept citate supra, încheierea prin care instanța s-a pronunțat asupra cererii de recuzare este susceptibilă de a fi atacată doar odată cu fondul deciziei, pe când, la caz recursul declarat de către Mișcoi Simion și Mișcoi Zinaida împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 februarie 2018, se declară inadmisibil, respectiv, Completul verificând legalitatea încheierii din 23 noiembrie 2017, reține că întemeiat a fost respinsă declarația de recuzare, din motivul lipsei temeiurilor de recuzare a judecătorului.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Mișcoi Simion și Mișcoi Zinaida.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

judecători

Ala Cobăneanu

Luiza Gafton

Dumitru Mardari